

ПАТЕРНИЙ СПІВ

Партесний спів — вид церковного багатоголосного хорового співу, який на початку 17 століття замінив одноголосний знаменний спів.

partes — з латині «частини», «партії», «голоси»

Кількість голосів (партій) коливалась від 3 до 12, в окремих випадках досягала 48. Кожна партія виконувалась невеликою кількістю співаків, здебільшого по 1-2 на партію. Тому партесний спів слід віднести скоріше до ансамблевого, ніж до хорового. Виконавцями партесної музики були хлопчики, яких спеціально навчали, та дорослі професійні співці.

Залучення жіночих голосів до виконання не практикувалось.

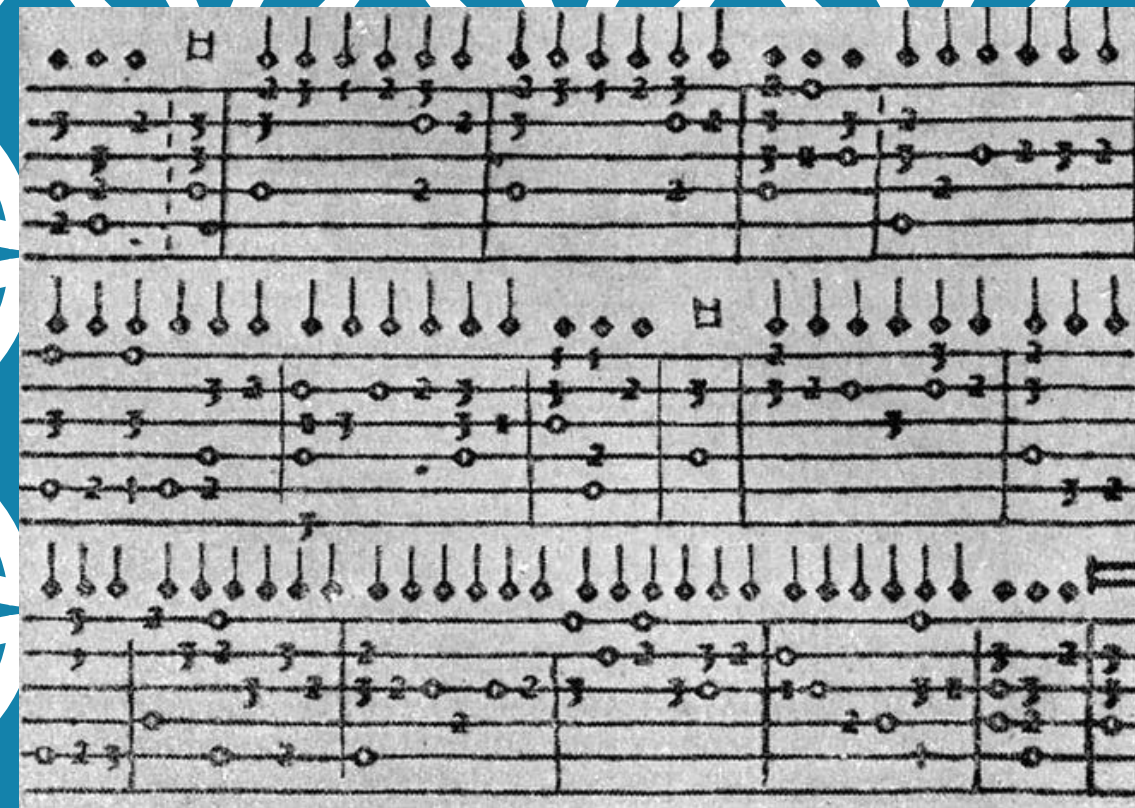
Найхарактерніший жанр партесної музики — партесний концерт. На основі партесного концерта в другій половині 18 століття сформувався жанр хорового духовного концерта, який і витіснив партесний спів із вжитку.

Партесний спів виник у контексті полеміки між православною та католицькою церквами в Україні на межі 16-17 століть. У боротьбі за прихильність прихожан православне богослужіння з його аскетичною монодією знаменного розспіву починало програвати порівняно з пишним католицьким богослужінням, де використовувався багатоголосний хор та орган.

У православних церквах України почали використовувати багатоголосний спів, по-своєму переосмисливши здобутки західноєвропейської хорової та інструментальної музики.

Партесний спів прийшов на зміну одноголосного знаменного розспіву. Приблизно за півстоліття до появи партесного співу стара крюкова нотація почала замінюватися на нотолінійну, близьку сучасній. Таким чином почали записувати знаменний розспів і саме ця форма запису дозволила його розшифрувати в ХХ столітті. Коли з'явився партесний спів, цю ж нотацію («київське знам'я») почали використовувати для запису партесної музики.

Новітні дослідження авторитетних у цій галузі вчених показують, що на початковому етапі відбулося сплавлення поспівок знаменного одноголосний і нового для православної музики типу організації музичного простору, тобто багатоголосної музичної фактури

Партесний спів став першим видом благозвучного багатоголосся в богослужбової музиці православної церкви.

Ініціаторами введення партесного співу стали православні братства. Відкриваючи школи при монастирях, вони запроваджували вивчення партесного співу в братських та церковних хорах.

Дилецьки
й

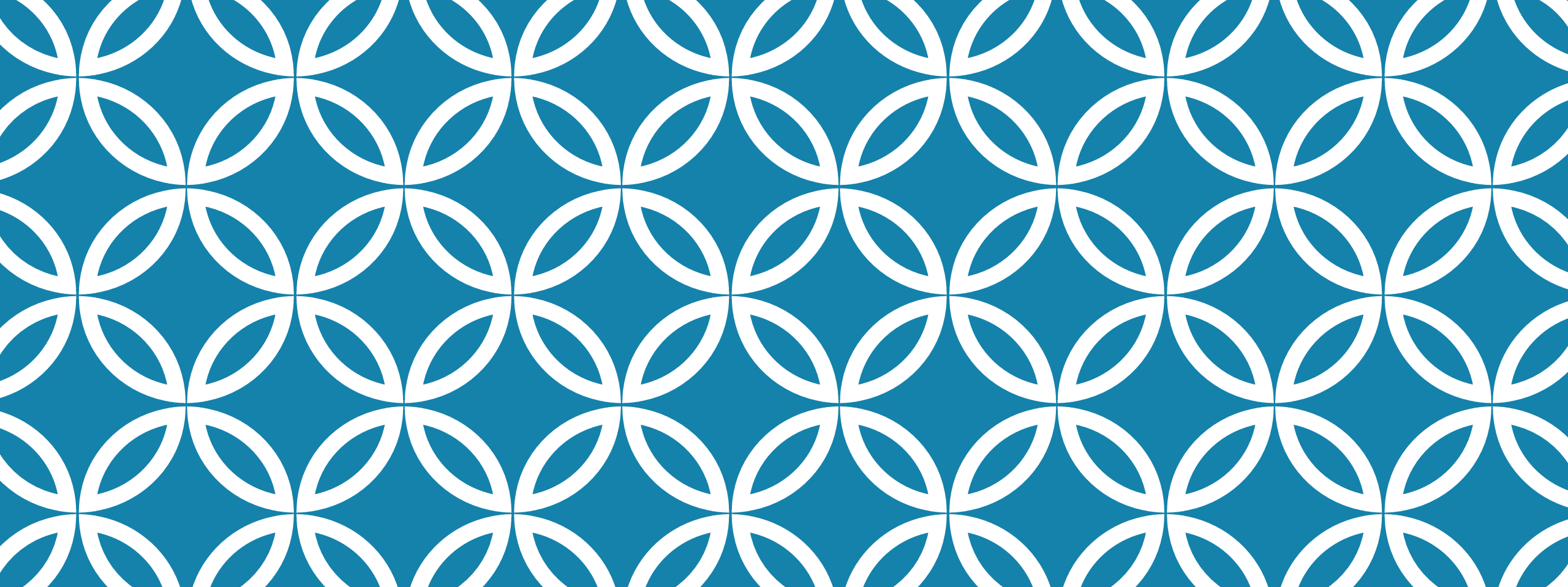
Левицьки
й

Пекалицьки
й

НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ПРАЦЮВАЛИ: МИКОЛА ДИЛЕЦЬКИЙ (КИЇВ, ЛЬВІВ), ІВАН ДОМАРАЦЬКИЙ (КИЇВ), GERMAN ЛЕВИЦЬКИЙ (КИЇВ), СИМЕОН ПЕКАЛИЦЬКИЙ (ІМОВІРНО, ЛЬВІВ)

Композитори партесної музики

|

